

Budafok és Vidéke

Szerkesztik
MIKLÓS LAJOS
FRANÇOIS LAJOS

Szerkesztőség és
kiadóhivatal Budafok,
Kossuth Lajos-utca 21

A BIAI JÁRÁS HIVATALOS KOZLÖNYE
MEGJELENIK MINDEN HÉTEN EGYSZER

Előfizetési ára egészévre 8, félévre 4, negyed-
évre 2 korona. Egyes szám 16 f. Nyilttársora 60f.
Az előfizetési díjak a kiadóhivatalba küldendőek

Az analfabéták

A választójogi törvényjavaslat-hoz mellékelt statisztikai táblázatok bevezetőjében egy nagyon szomorú mondat is található, amelynek kulturális jelentőségét maga a bevezető is teljesen tisztán látja. Azt mondja ugyanis ez a mondat, hogy a (24 éven felüli) magyar analfabéták száma, szemben és ellentétben a nemzetiségi analfabétákkal, nem hanyatlott. Vagyis ez magyarra fordítva azt jelenti, hogy amíg az utolsó tíz esztendőben, de főképen az Andrássy-féle választói reform óta, amióta nyilvánvaló lett, hogy az irni-olvasni tudásnak fontos szerepe lesz a választói reformban, a nemzetiségek minden lehető elkövetek az analfabéták csökkentésére, addig a magyar anyanyelvű analfabéták száma egyáltalában nem fogyott.

Ezzel a szomorú ténnyel szemben mindenekelőtt meg kell állapítanunk, hogy ezért sem a magyar analfabéták, sem más tényezők külön-külön nem felelősek, hanem felelős ezért mindenki, akinek némi köze van is a dologhoz, főleg pedig, akinek köze volt a dologhoz.

A magyar analfabéták oktatásáért évtizedeken keresztül semmi sem történt. Négy évvel ezelőtt gondoltak erre először, amikor — ezt is csak társadalmi uton — megszervezték az Országos Közművelődési Tanácsot, amely — tisztán a belső vezetés önkéntes elhatározására — működésének súlypontját az analfabéták oktatására helyezte. Ez az intézmény ma az egyetlen, amely a magyar analfabéták oktatásával foglalkozik, s három év alatt mintegy félszáz ezer analfabétát tanított meg irni-olvasni. Hogy nem többet, annak egyedül a pénztelenség az oka. Csak a jelen kormánzatnak jutott eszébe a Közművelődési Tanács céljairól költségvetésszerű gondoskodni, egyben pedig azzal is szolgálja a Tanács céljait, hogy a választójogi törvénytervezetben (51. §.) a Közművelődési Tanács által szervezett analfabétatanfolya-

mokon nyert bizonyítványokat az irni-olvasni tudás bizonyítékának tekinti. Ez utóbbi intézkedés remélhetőleg nagyban hozzá fog járulni ahhoz, hogy a magyar analfabéták minél tömegesebben látogassák az Országos Közművelődési Tanács teljesen ingyenes tanfolyamait. Mert sajnos, ilyen külső biztatásokra szerfölött nagy szükség van. A magyar analfabéta rendkívül indolens és hihetetlenül utilitárisztikus. Nemesak az nem esábitja a tanfolyamok látogatására, hogy ott megtanul irni-olvasni, hanem még az is hidegen hagyja, hogy a tanfolyamokon minden taneszközt ingyen kap meg. Igen gyakori eset, hogy a tanfolyam látogatásáért külön napidíjat kér, azzal érvelvén, hogy hiszen ha ő az alatt az idő alatt, amíg a tanfolyamon részt vesz, havat lapától vagy fát vág, megkeres néhány hatost, ki fogja neki tehát megtéríteni ezt a pénzbeli veszteséget?

(Folytatjuk.)

Szabad liceum.

Mihalik Sándor polgári iskolai igazgató ez évben folytatta eddigi előadás-sorozatát környékünk történelméről. Első előadásában a népvándorlás idejéről érkezett, a másodikban a magyarok bejöveteléről egészen a török hódoltságig terjedő időről. Bemutatta milyen állapotok voltak a magyarok bejövetele idejében általában mai hazánk területén, különösen a mi vidékünkön. Milyen népek laktak itten, milyen városaik voltak, milyen volt a kulturájuk, életük, szokásaik, hogyan fogadták a hódító hunnok és magyarokat. Bemutatta a hunnok és magyarok felvonulásait, a vidék megszállását, a helységek és utak alapításait, a honfoglaló harcokat, győzedelmes élvonulásukat. Majd vázolta a keresztény hitre való áttérést, szent István, első királyunk bölcs állami be rendezkedéseit, a keresztény hittérítést, az európai viszonyoknak megfelelő Magyarország kialakulását. Vázolta az árpádhazi királyok alatti küzdelmes és dicsőséges történelmet, az első nagy nemzeti szerencsétlenséget, a tatárjárást, az Árpádház kihaltat. Kimutatta az európai államok és kultúra hatását, művelődésünk folytonos emelkedését, Matyas az igazságos alatt elért nagyságunkat. Kiváló szorgalommal és utanjárással gyűjtötte össze mindazokat az adatokat, amelyek ezekből a korszakokból a mi vidékünkön fel vannak jegyezve. Felkereste azokat az emlékeket, amelyek azokról az időkről regélnek a mi vidékünkön. Felhívta a hallgatóság figyelmét azokra a helyekre és emlékekre, amelyek ennek a korszaknak a történelmére vonatkoznak. Sok érdekes helyi vonatkozású dolgot hallottunk mindkét előadáson. A sokaktól többé-kevésbé száraznak hitt történelmi anyagot olyan érdekesen

csoportosította, olyan vonzóvá tette, annyi helyi érdekű adattal élénkítette és olyan közvetlenül és érdekesen adta elő, hogy a hallgatóság figyelmét elejétől végig lekötötte, a tanulságos témát mulatságossá is tudta tenni. Ez előadásokat végig érdekes képek élénkítették, köztük sok érdekes saját helyszíni felvétel.

A szép számu közönség hálásan tapsolt az előadónak, ki — mint minden évben, — ez esztendőben is újra kérte a közönséget, ha valami történelmi emlékre bukkan, ne szórja szét ezeket a becses dolgokat, hanem hozza el a polgári iskola muzeuma számára. Ép így szívesen venne minden történelmi mondat és regét, amely ezen a vidéken a nép száján forog és helyi vonatkozású.

Január 22-én Dr. Donszky Árpád, Budafoknak e fiatal, tehetséges, kiváló ambíciójú ügyvédje olvasott fel a szabad liceumban. Ismertette *Az igazságszolgáltatás fejlődését*, a magánbösztu, a verbösztu és az egyezkedés (válság) korát, amelyből az állami igazságszolgáltatás kifejllett. Vázolta az ókori népek s különösen a babyloniaiak és zsidók, valamint a görögök és rómaiak igazságszolgáltatását, majd a germánok büntető eljárásáról és az istenítéletekről szolt. Ismertette a kanoni jog befolyását és az inquisitorius nyomozati rendszert, valamint ennek elfajulásával a tortúra borzalmaikat. Majd az újkori igazságszolgáltatás ismertetésére tért át s végül a büntető igazságszolgáltatás újjászületésének korát, Hugo Grotius, Montesquien és különösen Voltaire és Beccaria működését ecsetelte.

Ezután a mai modern büntetési rendszerek ismertetésére és azok kritikájára tért át. Szólt a büntetések nemeiről s a szabadságvesztési büntetések fajairól s az enemű büntetési rendszer számos előnyéről. Terjedelmesen kritizálta a halálbüntetés jogosságát, a végrehajtás módját, az abolitionista törekvéseket s az enemű büntetés mai állapotát a külföld művelt államaiban. Ezután a deportációt ismertette, a rómaiak proscriptiojától kezdve a szibériai katorgáig.

Végül a bűnügyi eljárás alapeszméiről és vezérlő motívumairól, az igazságosságról és szükségességről, a megtorlásról és megelőzésről szolt. Röviden ismertette még a legújabb büntetőjogi elméleteket s különösen Lombroso iskoláját, — befolyezte tanulságos felolvasását.

Dr. Donszky kitűnő előadónak bizonyult. Az előadást képekkel nem lehetett illusztrálni s mint első jogi témával, bizonyos nehézségekkel állott szemben. Ezeket a nehézségeket igen ügyesen legyőzte, mert előadása nemcsak hogy tanulságos volt, hanem mindvégig érdekes is. A hallgatóság figyelmét már bevezetésével megragadta s mindvégig megtartotta. Értekezése tartalmas volt, fejtegetései logikailag is szépek, a halás publiku szívből megtapsolta.

HIREK.

— **Személyi hírek.** A pestvármegyei tanfelügyelői kirendeltség az allasáról lemondott Kmety István budakeszi-i állami tanító helyére Folláth Ferenc tanítót helyettesnek kinevezte.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter Stipanics Gabriellát, Rajz Flóris budakeszi-i főjegyző leányát Vajadsra óvónőnek nevezte ki.

— **Házasság.** Pokorny Mariska és Dr. Gerzselyi Artur orvos 1913 évi január 16-án tartották esküvőjüket a budapesti deák-téri templomban.

— **Képviselőtestületi közgyűlés.** Budafok község képviselőtestülete január hó 9-én tartotta meg ez évben első közgyűlését. Öt tárgy szerepelt a tárgysorozaton és pedig: Az izraelita hitközség templomtelkének elcserélésére vonatkozó határozathozatal, mely azonban, mivel a közgyűlés nem volt határozatképes, a február 11-én tartandó újabb közgyűlés elé fog kerülni. Stein Mihály illetőségi ügye elutasított, mert nevezettnek Budafokon lakása meg nem állapítható. Hellinger Károlyné szül. Máté Erzsébet segélyezése iránt benyújtott kérvénye elutasított. A temetőszabályrendelet-tervezet elkészítésével a főjegyző megbízott. Ezen tervezetben újra lesznek szabályozandók a sírboltok és sírhelyek arai és javaslat teendő egy ravatalozó helyiség felállítására nézve is. Végül az anyakönyvi kivonati díjak utalványoztattak ki.

— **Budakeszi új szabályrendelete.** Budakeszi község képviselőtestülete 1912 december 23-án tárgyalta a község új szervezési szabályrendeletét, mely szerint az adóügyi aljegyzői állást jegyzői állássá minősítette át, rendezte a tisztviselők fizetését, 1 új irnoki állást szervezett és elhatározta a községi rendőrség fokozatos felállítását, egyelőre a két községi szolgáló állást minősítettek át rendőri állássá, s a szükséghez képest a rendőrök számát 6-ig fogják szaporítani, s ezzel az éjjeli őrököt is szabályozta.

— **Halálozás.** E hó 26-án halt el Budafokon Seybold Frigyes életének 68-ik évében, hosszas, kinos szenvedés után. Hosszu munkáspalya áll az elhínyt mögött, kedves társat vesztett el benne a budafoki társadalom. Agilis részt vett Budafok köz- és társaséletében, sok éven át volt irányító tagja a Budafok és Videke Takarékpénztárnak, puritanlelkű, önzetlen előmozdítója minden jónak és hasznosnak. Halála széles és kiterjedt baráti és ismerősi körében mely részvétet kelt.

— **A képviselőválasztókról.** Most jelent meg az országgyűlési képviselők választásáról szóló törvényjavaslathoz mellékletként kiadott statisztikai kimutatás, s ebből vettük a következő adatokat: Pestvármegye irni-olvasni tudó 24 éven felüli férfi magyar állampolgárainak száma (Budapest és Kecskemét kivételével) 197 593. Ezek közül magyar anyanyelvű 173 920, nem magyar anyanyelvű 23 673. A nem magyar anyanyelvűek így oszlanak meg: német 16 540, tót 4854, román 115, ruthén 7, horvát 204, szerb 750, egyéb anyanyelvű 1203. Az analfabéták száma 41 678, ebből magyar anyanyelvű 37 327, nem magyar 4351. Ezek közül német 2109, tót 1448, román 80, ruthén 1, horvát 23, szerb 219, egyéb 471. Az irni és olvasni tudók közül jelenleg választói jogosultsággal bír 53 070, nem választó 144 523; az analfabéták közül jelenleg választó 5241, nem választó 36 437. Nem kevésbé érdekes a statisztika azon része is, mely a lakás minőségére vonatkozólag tünteti fel az egyéneket. Ezek szerint a 24 éven felüli 239 271 magyar állampolgár férfi közül istállóban lakik 1263, házi állatokkal együtt 63, ágyrajáró 1097, oduban, barlangban, putriban, stb. lakik 388. Foglalkozás szerint őstermeléssel 131 982, bányászat és kohászattal 1011, iparral 56 663, kereskedelem, hitel és közlekedéssel 21 904

egyén foglalkozik, közszolgálat és szabad foglalkozásu 9671, míg egyéb nem részletezett foglalkozással 18 040 egyén bír. A jelenlegi választók összes száma 58 311, a jövőbeni pedig 111 521 lesz. Megjegyzendő, hogy ezek az adatok mindig a Pestvármegyei 24 éven felüli férfi magyar állampolgárokra vonatkoznak s Budapest és Kecskemét th. jogu városok lakosai nem foglaltatnak benne.

— **Az Erzsébet-Menház perselyei.** E hó 21-én délután nyitotta fel egy bizottság François Lajos elnöke alatt az Erzsébet-Menház perselyeit. Az elmúlt év folyamán 27 gyűjtőpersely volt elhelyezve a község különböző hivatai és egyleti helyiségeiben, s ezekben összesen 117 korona 24 fillér folyt be. A legnagyobb összeg, mint eddig még mindig, úgy az elmúlt évben is François Lajos perselyében találtatott és pedig 52 korona 57 fillér. A többi helyeken gyűjtött összegek a következők: Polgári iskola 7 K, Pentz Jakab sörcsarnokában 0,31, Miklósy Lajos főjegyző hivatali helyiségében 9,83, Niederkirchner Jakab vendéglő 1,03, Abel-vendéglő 0,60, Bossányi Gusztav 20.—, Budafoki Kaszinó 0,10, Önszegélyző egyesület 1,31, Reiber-vendéglő 4,86, Zománogyár 0,48, Felein József jegyző hivatali helyiségében 1,90, Kern Ferenc 0,10, Limbek Béla 1,78, Haggemacher-sörgyár 0,56 Polgári olvasókör 1,88, Villamos világítás 0,27, Pincemesteri tanfolyam 0,64, Karlbauer-vendéglő 0,22, Abeles Dávid 2.—, Bleicher Antal vendéglő 5,97, Radocsay Ferenc 0,60, Bleicher Gyulané vendéglő 0,20, Schmidt Sebő vendéglő 0,28, Budafoki takarékpénztár 1,96, Macskavilla 0,79 és François Lajosnál 52,57 korona. A perselyek újbóli lezárása után a házigazda, François Lajos látta vendégül a bizottság tagjait. — Lassan, de biztosan halad a menház ügye megvalósulása felé. Igaz ugyan, hogy a legutóbbi gyűjtés az előbbi évvel szemben némi visszaesést mutat, de ez tisztán csak annak tulajdonítható, hogy az alap megteremtője és eltető lelke a legutóbbi évben nemigen vett részt Budafok község társadalmi életében, már pedig az alap annyira össze van forrva François Lajos nevével, hogy az adakozó közönség megszokta jelenlétében az Erzsébet-Menházra gondolni, viszont az Erzsébet-Menházat nem tudja François Lajos nélkül elképzelni. Reméljük, hogy ismert nagy Maecenasunk jövőben többet lesz közöttünk és módot nyújt nekünk arra, hogy soká nélkülözött kedves társaságában minél sürűbben és minél kiadóbban gondoljunk az Erzsébet-Menházra.

— **Jótekonyság.** François Lajosnak budapesti „Muh” asztaltársasága ismét 50 koronányi adományt küldött az Erzsébet-Menház alapjára.

— **Fognak a darutollasok.** A budafoki úri ifjuság egyik legrokonszenvesebb tagja, dr. Donszky Árpád ügyvéd tartotta meg szerdán, f. hó 22-én, legénybucuját. — A tiszteletére rendezett társasvacsorán megjelent a gárda teljes számmal. Nem volt hiány humoros és szellemes felköszöntőkben sem. Nőtlen barátai visszaidézték emlékeztébe a legényélet napjait, míg a házasság emberek — már mint ilyenkor szokás — a jövőre nézve lattak el jó tanácsaikkal. A kedélyes összejövetelnek csak a hajnali órák vetettek véget. — Lassan, de biztosan mégis csak megfogynak a darutollasok is.

— **A Budafoki Szépítő Egyesület** 1912. évi forgalmáról Handl György egyleti pénztáros a következőkben számol be: Bevételek: 1911 évi készpénzmaradvány 689 korona 59 fillér, 58 tagnak tagsági díja 116 korona, Ott Alajos befizetése 14 korona, községtől 1911 évre hozzájárulás 400 korona, takarékbetét kamat 10 korona 21 fillér. Összes bevétel 1229 korona 80 fillér. Kiadások: 4 napszamos pr. K 2,80 összesen 11,20, 139 és 1/4 napszám pr. K 3.—, összesen 417,75, Templom-árok bekerítése 390,87,

Weisz Samu-cég fa-számlája 4.—, 35 darab Thujafa-csemete pr. 50 fillér, összesen 17,50, festék-számla Radocsayóal 143 40, 2 darab öntöző-kanna 9.—, tagsági díjak beszédési költsége 5 korona. Összes kiadás 998 kor. 72 fillér. Mérleg: Bevétel 1229 korona 80 fillér, kiadás 998 korona 72 fillér, készpénzmaradvány 231 korona 08 fillér. Ehhez hozzászámítandó a község 1912 évi hozzájárulása mint követelési hatralék 400 korona, s így az egyleti összes vagyon 631 korona 08 fillér. — Az egyletnek jelenleg 58 tagja van, névszerint: François Lajos, François César, Miklósy Lajos, Heller Iván, Handl György, Seybold Frigyes, Haggemacher Henrik, Haggemacher Oszkár, Weisz Emil, Dr. Taub Ferenc, Sefeloge Ernő, Bleicher Márton, Zala Sandor, Gruber Ármán, Eberhardt Antal, Klein Hermann, Oppenheim E. H., Ulbrich Gyula, Finck Frigyes Sándor, Follért Ferenc, Abel Antal, Abel József, Wörner Tivadar, özv. Törley Józsefné, Pfender Emil, Abeles David, Radocsay Ferenc, gróf Keglevich István utódai, Krist Karoly Ferenc, Brückner József, Brückner Lőrinc, Dr. Spitzer Gusztav, Tichy Ede, Bleicher Ferenc (Appel), Schaar Bernát, Lehnert Ágoston, Heinrich Marton, Bossányi Gusztav, Czermann József, Hegyi Gyula, Fedor-Csák János, Klein Mór, Dr. Kramberger József, Budapest-Budafoki Villamos-Vasut, Brázay Kálmán, Weinwurm Antal, Dósa Kálmán, Dietzl József, Dr. Káldor Adolf, Lackner Adolf, Rosner-cég, Szécsy Jenő, Frohner József-cég, Mattes György, Svertetzky Gáspár, Zeeb Pál, Rockstroh Rikárd és Meckl Gusztav. — Midőn fenti kimutatást közöljük, kell, hogy visszapillantunk ezen, alakulásakor annyira várokozást keltő egylet beletérére. Meg kell állapítanunk, hogy az egyleti tagok teljes részvételensége miatt az egyleti élet kihalt. Éveken át nem tarthatott az egylet közgyűlést, mert az elnökön és jegyzőn kívül egy tag sem jelent meg. Az egylet működése mindössze abban zsugorodott össze, hogy annak buzgó gondnoka, Seybold Frigyes, ismert erélyével és lelkiismeretességével kinyomozta a teendőket és javítgatót az állapotokon. Legjobban mutatja a lakosság részvételenségét az egylet iránt azon körülmény, hogy a községnek mintegy 1000 háztulajdonosa közül mindössze 38 tagja van az egyesületnek. Már pedig Budafoknak legnagyobb ellensége sem foghatja reá hogy nincs elég szépíteni és rendezni valója. Egy fejlődésben álló községben a helyi társadalomnak a helyi hatósággal egyesült erővel kell közreműködnie a község emelése érdekében. Ez évben újból egybe lesz hívva a közgyűlés és az azon nyilvánuló érdeklődéstől függ, vajjon az egylet működése a helyes irányba terelgetik-e, avagy továbbra is csak tengődik.

— **A budaörsi önkéntes tűzoltó-testület** e hó 12-én tartotta meg évi rendes közgyűlését. A vezetőség beszámolt az elmúlt évi működéséről, majd pedig a tisztikar és választmány újra való megalakítása következett. A testület, mely jól begyakorolt működő-tagokból áll, már ezideig is szép eredményt ért el, úgy annyira, hogy Budaörs község közönsége bátran rábízhatja vagyona biztonsgát derék tűzoltóira.

— **A Budafoki Dalárda táncmulatsága.** Hozzávagyunk már szokva, hogy amikor dalosaink szerepléséről szólunk, mindig csak szépet, csak jót mondatunk, őszinte öröme mindenkinék, aki csak valamennyire is együtt érez e szép missiót teljesítő egyesülettel. Batran elmondhatjuk, hogy fölösleges munkát végzünk, a midőn estélyeikről hosszabb referátat írunk. Mert hiszen egy mondatban kifejezhetnénk mindent. Azt kellene csak mondanunk, hogy a Budafoki Dalárda január 18-án hangversenyt rendezett, s ezzel megmondtuk volna mindent. Megmondtuk azt, hogy az úgy anyagilag, mint erkölcsileg igen jól sikerült; tudtul adtuk azt, hogy dalosaink ismét derekasan megállottak helyüket úgy a pódiumon, mint a simára fényezett parketten. Ebből értesült mindenki, hogy a jelen voltak a legjobb hangulatban

töltöttek el egy estét, sőt éjjelt, de igen sokan hajnalt is. Annyira hozzá vagyunk már szokva a dalárda fényesen sikerült mulatságaihoz, hogy kevésbé jót el sem képzelhetnénk. S hogy most mégis hosszabb foglalkozunk velük, azért tesszük, mert a legutóbbi hangversenyük talán még az eddigieket is felülmúlta úgy precíz előadás, valamint kedélyesség dolgában. Csak a műsoron kell végignéznünk, s mindent elképzelhetünk, akik legalább egyszer is lattuk és hallottuk a szereplőket. A dalárda együttese, úgy a »Jelige«, valamint a »Dal a dalról«, továbbá a »Pajkos nóták« és »Dalünnepek« című énekszámait kifogastalan pontos előadásban mutatta be. Az »Automata-quintett« Janitz Ottó, Mutter Ferenc, Schell Rezső, Szantovszky Ambrus és Rodaut János előadásával viharos tapsot aratott, amit bizony nagyon megérdemeltek. Nem maradt azonban semmivel sem mögötte a Fischer Jakab, Janitz Ottó és Rodaut János által előadott »Die Drillinge« című sem. Majd a »Simplicius« parosjelenet következett Schmidt Jakab és Szantovszky Ambrussal. Ha bírálatot kellene mondanunk arról, hogy melyik volt a legjobb, bizony nagyon nehéz helyzetbe kerülhetnénk, oly kiváló volt valamennyi. Simonyi karnagy faradhatatlan ügybuzgalmat nem kell külön kiemelni, az ő kiváló vezetésével kellően be nem tanult darab nem is kerülhet előadásra. Amit ő dirigál, az csak precíz, minden tekintetben megfelelő lehet. Pabar Dezső, az estély főrendezője, mint mindig, úgy most is nagy munkát végzett, de meg lehet elégedve. Az elismerésből ő is kivette a részét. Ami pedig Aigner Ferenc táncrendezőt illeti, őt mi nem dicsérjük meg, elég neki az — sőt azt hisszük jobban esik, — ha a hölgyek dicsérik meg, s ezt meg is tették Rodaut János a cigánybíró volt Nohát, mintha az isten is annak teremtetten volna. S ha még azt tesszük hozzá, hogy kivilágos kivirradtik huzta a cigány, akkor megmondunk mindent. Nem fejezhetjük be azonban, mert nem volna teljes a referadánk, ha nem emlitenénk meg azokat, akik nem dalaikkal, hanem odaadó, fáradságot nem ismerő kitartással és buzgalommal működnek minden egyes alkalommal a dalárda felvirágoztatásán. Elsősorban természetesen François Lajos, a dalosok éltető lelke jön számításba. Ő másnemű fontos elfoglaltsága miatt nem jelenhetett meg az estélyen. De méltóan képviselte őt Finck F. Sándor, aki már annyiszor adta tanujelét a dalárda iránti rokonszenvének és jóindulatának. Méltó előnöktársa Françoisnak. Dalosainkat pedig lehetne elképzelni François Lajos alkut. Sajnos azonban az ő kiterjedt munkássága mellett nem szentelhet annyi időt a dalárda-nak, amennyit szeretne s így Finck Frigyes Sándorra hárul a feladat nagy része. Megnyugvással tekinthetünk azonban a dalárda jövője elé. Jó kezekbe van az letéve. Keresve sem találhattak volna ügybuzgóbb elnöktársat. S most, amidőn már elmondtuk azt is, hogy a táncnak csak a hajnal pirkadása vetett véget, még a jelenlétéről és a felülfizetésekről kellene megemlékeznünk. Tudósítónk azonban a sok szép leány és asszony láttára annyira meglepődött, hogy bizony csak a saját mulatságára gondolt és elfelejtette összeírni. No de ezen okulva, máskor majd inkább nősből küldünk ki. A felülfizetők pedig legközelebbi számunkban közöljük (vas.)

— **Thea-estély.** Ezévi első thea-estélyét f. hó 24-én rendezte az »Egyesült Budafoki Kaszinó és Sport-Club«. Rossz auspiciumok között. Az egyesület vigalmi bizottsága meg sem tudott alakulni. Nem akadt ember, aki a vigalmi bizottság elnöki tisztét elfogadta volna. Az általános gazdasági pangás is sok embernek elvette kedvét az idej farsangtól. Több gyászestet is hozzájárult ahhoz, hogy kedvezőtlen előjelek között pesszimiztikusan nézzünk a Kaszinó első thea-estélye elé. A valóság azonban alaposan rácafolta a rossz előjelekre. Mintha csak az ifjuság egyértelmű elhatározással akart volna erre rácafolni. Kitűnően sikerült a thea-estély, — jobban a legbősegebb esztendőben, a legvirágzóbb gazdasági konjunkturák közepette sem

sikerülhetett volna. Sok szép leány, asszony, jó táncos ifju, pezsgő élelenség, meghitt baráti hangulat — kell-e ennél több egy estély sikeréhez? S ha kell, volt ennél több is. Program is volt, még pedig igen kitűnő. Riegler Rózsika igen bájosan szavalta el Farkas Imre néhány hangulatos versét, majd Rosner Elvira sok rátermettséggel és temperamentummal adott elő több kuplet, majd pedig Klein Bélával Gábor Andor 2 dialogjában a »Rossz kedved van papa?« és a »Haspók ur ebéde« címűekben arult el igazán kivételos nagy alakító talentumot. Klein Béla kitűnő partner volt s az elért frenetikus tapsból és tetszésből mindkettőjüknek bőven kijutott. Reiber Riza egy romlatlan leánylelek teljes pompázó szépségét vitte bele szavalatába Rupp Miklós néhány gyönyörű költeményét szavalta el, igen nagy hatással. (Rupp Miklós költeményeit, melyek helyszüke miatt kimaradtak jelen számunkból, legközelebb hozzuk.) Végül Csillag Böske gyönyörködtette zongorajátékával az est közönséget. Megszoktuk már Csillag Böske zongorajátékát a dicső jelzők tömegével jellemezni. Ma, amikor játékát az igazi művészettől mi sem választja már el, megelégszünk e tény öröndetes konstataálásával. Program után vig theázás folyt s utána tánc a késő reggeli órákig.

— **A Budakeszi-i Ifjusági Egyesület** f. évi január hó 19-én a Martin Lőrinc-féle vendéglőben műkedvelői előadással egybekötött zartkörü táncmulatságot rendezett. Az előadás tárgyát képezte: 1. »Fogadás.« Bohózat egy felvonásban 2. »Cigány a bíró előtt.« Vigjáték egy felvonásban. Előadtak az ifjusági egyesület tagjai. — A táncmulatságon mintegy 300-an vettek részt és igen jól sikerült.

— **Táncestély Budakeszin.** A Magyarországi munkások rokkant és nyugdíjgyelvényének budakeszi-i 280. számú fiókpénztára f. évi január hó 25-én Budakeszin, a Martin Lőrinc-féle vendéglő összes helyiségeiben tombolával, konfetti- és szerpentincsatával egybekötött sikerült bált rendezett.

— **A Budafoki Keresztény Polgári Olvasókör** f. évi február hó 1-én saját helyiségében (Reiber-vendéglő) farsangi bált rendez. Személyjegy 1 korona, családjegy 2 korona 40 fillér.

— **A korcsmárosok és a vasárnap** A napilapokban olvastuk, hogy az ungmegyei Magasrév község képviselőtestülete egyhangulag elhatározta, hogy vasár- és ünnepnapokon a korcsmák zárva tartassanak. S ebben legérdekesebb az, hogy a korcsmárosok szintén a zárvatartás mellett szavaztak. — Vajjon milyen zajos közgyűlésre adna ez alkalmat Budafokon?

— **Ródlí az utcákon.** Tagadhatatlanul szép sport a ródlí (a mi gyermekkorunkban még szánkónak hívtuk), de csak ott, ahol ebből semmi veszély nem hárulhat a gyanutlanul arra sétálókra, s nem úgy, mint azt nálunk úzik, hogy a legforgalmasabb helyeken latjuk az egymás után lefelé rohanó szánkókat. A szánkázók legkedveltebb helyei a Plebánia- és Kálváriahegy-utca. Itt az első hó leesése óta nap-nap után egyebet sem látni, mint a hegyről lefelé igyekvő szánkókat, nem kis bosszuságára az ezen környéken lakóknak, akik így soha sincsenek biztonságban, ha lakasaikból kilépnek, vajjon nem kerülnek-e valamelyik szánkó alá, ami bizony egy cseppet sem kellemes mulatság. S mivel már panaszok is merültek fel, talán nem ártana egy kissé megrendszabályozni az ottani illetén sportolást. Most még nem késő, de ki tudja, hogy a legközelebbi napokban nem származik-e belőle esetleg egy nagyobb szerencsétlenség. Hiszen van Budafokon másutt is erre alkalmas hely bőven, ahol nem jönnek bele a legnagyobb utcai forgalomba

— **Anyakönyvi hírek.** A budafoki allami anyakönyvvezetésnél a f. évi január 20-ig

bejelentett születések: Csizsek Róza, Albrecht Anna, Csímcsik István, Pfeifer Anna, Keintz Károly, Wald Laura, Bleicher Gyula, Szick Anna, Rác István, Skarba Erzsébet, Lutz Erzsébet, Ébert Mária, Szalontai Ilona, Kolek Erzsébet, Császár Anna, Visznyovszky Julianna, Szabó István. Halálozások: Várady Sándor 46 éves, Szick Mihály 3 hónapos, Horváth Lajos 39 éves, Harmath Károlyné szül. Bialek Mária 76 éves, Fekete Imre 4 éves, Winter János 43 éves, Rozbora József 64 éves, Moncz Karoly 4 hónapos, Kocsi Imre 2 hónapos. — Hazasságot kötöttek: Grabler József és Kisasszonyfay Margit, Beke Antal és Farkas Etelka, Tradler Mátyas és Werl Mária, Körösi Károly és Iván Katalin. — Hazassági kihirdetések: Hölzl István és Karadin Erzsébet, Sebán József és Antunovics Mária, Sommer Ferenc és Pentz Vilma, Braun Ferenc és Császár Erzsébet, Szudár Ferenc és Reiber Adél, Baucs Imre és Koch Katalin, Smatkó György és Tóth Rozalia, Finszter József és Pieringer Julianna, Fleck Antal és Baucsek Franciska, Elsasszer Antal és Vogel Mária, Dobra Rezső és Lepnyak Katalin, Molnar Miklós és Elek Eszter.

Akinek hashajtóra van szüksége, ne kísérletezzen mindenféle mesterséges szerrel, melyeknek többnyire kellemetlen, sőt ártalmas utóhatásuk van, hanem használja a világ összes orvosai által rendelt természetes **Ferencz József**-keserűvizet, mert még Amerika egyik legismertebb orvosi szaklapja is, a Canadian Journal of Medicine, konstatálja, hogy a valódi Ferencz József-keserűviz használata „kiméletes hatása miatt az utóbbi években különösen előtérbe nyomult.“ Kérjük a fűszerüzletekben és gyógytárakban kifejezetten valódi „Ferencz József“-vizet. A Szétküldési Igazgatóság Budapesten van.

A Budafok és Vidéke Takarékpénztár Részvénytársaság igazgatósága, felügyelőbizottsága és választmánya fájdalommal jelenti

Seybold Frigyes urnak

az intézet igazgatósági tagjának f. hó 26-án történt elhunytát. A megboldogult földi maradványai f. hó 18-án délután fél 4 órakor az ev. ref. egyház imaházából helyeztetnek a bfoki sírkertben örök nyugalomra.

Buzgó munkatársunkat vesztettük el az elhunytban, ki hosszú éveken keresztül faradhatatlan tevékenységével mindenkor intézetünk érdekét képviselte.

Budafok, 1913 január hó 27-én.

Emlékét kegyelettel őrizzük!

Szép egyszobás lakás - kiadó február 1-re Országut 13

Dietzl József

bornagykereskedő és bortermelő.

B u d a f o k .

Császári és királyi udvari szállító, valamint József főherceg ő császári és királyi udvari szállítója.

Szerb királyi udvari szállító.

Alapítva 1849-ben.

HAGGENMACHER

Kőbányai és Budafoki Sörgyárak Részv.-Társ.

Ajánlja kitűnő minőségű márciusi, király, bajor, szalon, goliát, maláta söreit hordókban és palaekokban.

VAROSI IRODA:

Budapest, VII., Huszár-utca 7. sz.

TELEFON 14-60

„Magyar Könyvtár.”

Ára 30 fillér.

Kapható lapunk kiadóhivatalában.

BUDAFOKI

tündértelep,

beékelve a fővároshoz legközelebb fekvő és legélénkebb forgalmu Budafok községbe; **vizvezeték és villamvilágítás.** Közlekedés villamos vasuton, a magyar kir. államvasut és a déli vasut vonalain, remek 150 és 300 □ öles **1000 házhely** öt évi törlesztésre eladó.

Olesó házépítkezés takarékpénztári kölcsönnel.

Kimerítő prospektussal szolgál **Rauscher György** látszerész, Budapest, IV. Duna-utca 6; továbbá Budafokon, Tóth József-utca 43. sz. a. **Bayer Jakab** vendéglős, a ki szóbeli felvilágosítást nyújt és a házhelyeket a helyszínen megmutatja.

I. OSZTÁLYU TÉGLAÁRUK

Péter Pál-utca 70. sz. alatti téglagyáramban olcsó árban kaphatók.

Házépítésre **olcsó kölcsönöket** közvetít
Fedor Csák János
téglagyára — Budafok.

Jó és olcsó

férfi-, női- és gyermek-cipők nagy választékban kaphatók

Hajdinyák György

cipő-üzletében

Budafok, Kossuth Lajos-utca 12.

Raktáron tartok saját készítményű férfi-, női- és gyermek-cipőket. Dús választék amerikai box, sevró különlegességekben.

Megrendeléseket a le nagyobb pontossággal eszközölk.

Fájós és lúdtalpú lábakra, valamint orthopédiai munkákra kiváló gondot fordítok.

Javításokat gyorsan és pontosan eszközölk.

Több díszklevéllel kitüntetve.

Takarékbetétek

életbiztosítással.

Takarékosság

heti vagy havi befizetések alapján. :: f betétek 4 százalékkal kamatoztatnak

Minden heti 1 koronás befizetéssel

1000 koronát biztosíthat.

Budafok és Vidéke Takarékpénztár Részv.-Társ. Budafok.

Telefon: Budafok 10.

BUDAFOKI KÖNYVNYOMDA

Talisman

Törley József és Társa

Promontor
Budapest.

Cognac

Czuba-Durozier & Cie.

francia cognac gyár

Promontor.

Vezérigynökség:

Ruda és Blochmann, Budapest.

Kapható mindenütt.

Transylvania

LOUIS FRANÇOIS & Co

császári és királyi udvari szállító.

Promontor.